

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 80 petih vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati petih vrst Din 4.—. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopis se ne vrača.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Nemci potopili svojo tretjo največjo ladjo

Na poti iz mehiške luke je opazil prekomornik »Columbus« kakih 400 milj vzhodno od New Yorka angleško vojno ladjo, ki je prežala nanj, nakar je velel kapitan zažgati prekomornik, ki je gorel do davi, potem pa se je potopil — Posadka in potniki večinoma rešeni

New York, 20. dec. s. (Associated Press) Nemška trgovinska mornarica je izgubila večeraj tretjo svojo največjo ladjo. Posadka 32.500 tonskega potniškega parnika »Columbus« je svojo ladjo zažgala, ko je opazila v daljavi angleško vojno ladjo, ki je hotela parnika zajeti. Događek se je pripetel približno 400 milj severno od Bermudskega otočja ter 440 milj vzhodno od New Yorka. Na kraj potopitve je dospela ameriška križarka »Tuscaloosa«, ki je rešila 579 preživelih članov posadke in potnikov, med njimi 9 žensk. Dva člana posadke pa pogrešajo. Posadka »Columbusa« in potniki so se vkrcali v rešilne čolne, preden je bila ladja zažgana.

Ameriška križarka je s posadko in potniki »Columbusa« sedaj na poti v New York, kamor dospe danes okrog poldne.

Tajnik predsednika Roosevelta Early je izjavil sinoči, da bo dovoljeno nemškimi mornarjem v Zedinjenih državah najbrže bivanje 60 dni. Če pa se izkaže, da so delovali v kaki vedaški pomorski akciji, kot kakršno je mogoče tolmaiti poizid ladje, bodo za čas vojne ostali v Zedinjenih državah internirani.

Po zadnjih poročilih je »Columbus« gorel do jutra, zjutraj pa se je potopil.

Ladja »Columbus« se je v začetku vojne zatekla v mehiško pristanišče Vera Cruz, od koder je odšla, pretekli četrti. Plula je v ameriških teritorialnih vodah, kjer so jo spremljale ameriške ladje. Potem se je podala na oderto morje z namenom, da se vrne v Nemčijo. Po podatkih nemškega veleposlaništva v Mehiki je imela ladja na krovu pri odhodu iz Vera Cruze skupno 630 oseb.

Washington, 20. dec. i. Minuli četrti

je »Columbus« vkrcal okrog 20.000 sodov petroleja in vzel na krov tudi za 40 dni hrane in živil ter neopazeno odplul iz pristanišča Vera Cruz. Ladja je bila namenjena v Oslo.

O begu nemškega veleparnika so bile angleške bojne enote seveda obveščene in v Atlantiku je križarilo več angleških vojnih ladij, ki so bile budno na preži. Večeraj je neka angleška križarka na odprtem morju kakih 300 milj od obale Virginije opazila parnik, ki je plul s polno paro. Ko je kapitan »Columbie« uvidel, da je vsak beg nemogoč, je ukazal, naj ladjo zažgo. Takoj nato je bil parnik v plamenih.

Washington, 20. dec. s. (Havas) Prekomornik »Columbus« se je potopil 300 milj severno od Capa Henry izven ameriške nevarnostne cone. Po uradnih podatkih je bila angleška vojna ladja sicer v bližini, vendar potopitev ni bila povzročena s pomorsko bitko.

New York, 20. dec. s. (Associated Press) Nemška petrolejska ladja »Arauca« (4300 ton) se je zatekla v ameriško pristanišče Everglades na polotoku Floridi. Javila je, da jo je zasledovala angleška vojna ladja, ki jo je hotela zajeti ter je tik ob meji ameriških teritorialnih vod izstrelila proti njej svarilni strel. Ista angleška vojna ladja je sedaj zasledovala nekaj nad 3 milje od obale izven meje teritorialnih vod. Predsednik Roosevelt je bil o događku informiran ter je odredil preiskavo.

London, 20. dec. s. (Reuter) Od izbruha vojne dalje so Nemci sedaj skupno s prekomornikom »Columbus« potopili že 23 trgovinskih ladij s skupno 140.000 tonami. Tu ni všteta vojna ladja, oklopnica »Admiral Graf Spee«.

»Columbus« je bil last Norddeutscher Lloyd. Parnik je bil zgrajen leta 1922 in je obsegal približno 33.000 brutto registrskih ton. Njegova dolžina je znašala 236,2 m, širok pa je bil 25,3 m, globina pa 16,5 m. Parnik je bil razkošno opremljen, na njem so bili elegantni družabni prostori, jedilnice, kadilnice in damski saloni, bar, knjižnice, telovadnice in bazen na krovu. Parnik je lahko sprejel nad 2000 potnikov. Vozil je večinoma na proгах med Nemčijo in Ameriko.

Dve nemški podmornici potopljene

Tretji uspeh francoskega rušilca »Sirocca«

Pariz, 20. dec. i. (Havas) Francoski rušilec »Sirocca« je večeraj potopil neko nemško podmornico. To je tretji uspeh istega rušilca, ki je nedavno v enem tednu potopil še dve drugi nemški podmornici.

Posadka »Admirala Grafa Spee« internirana v Buenos Airesu

London, 20. dec. s. (Reuter) Argentinski predsednik Ortiz je podpisal dekret o internaciji 1029 oficijev in mornarjev z nemške oklopnice »Admiral Graf Spee«. Internirancem bodo dovoljene gotove olajšave. Tako se bodo smeli oficiji svobodno gibati v Buenos Airesu pod časno besedo, da ne pobežejo. Stroške internacije bo plačala nemška vlada.

New York, 20. dec. s. »New York Times« poročajo iz Montevidea, da je bila nemška oklopnica »Admiral Graf Spee« prisiljena odpluti iz Montevidea zato, ker

Za nadzorstvo ameriške nevarne cone

New York, 20. dec. j. (United Press) Iz ameriške vojne luke San Diego v Kaliforniji sporočajo, da je admiraliteta Zedinjenih držav uvrstila v vojno službo 12 ameriških rušilcev, ki so bili vzeti iz aktivne službe leta 1922. Ti ameriški rušilci bodo izvršili kot kontrolne ladje za nadzorstvo 500 milj širokega nevarnostnega pasu ob ameriških obalah, kakor je bilo sklenjeno na konferenci v Panami.

Mornariški minister Campinchi pa je sporočil, da sta bili v teku večerajšnjega dne potopljeni kar dve nemški podmornici.

bi v nasprotnem primeru prišlo do skupne intervencije ameriških vojnih ladij proti njej.

Montevideo, 20. dec. s. (Reuter) Danes se sestane urugvajski parlament. Razpravljal bo tudi o poročilu o nemški pritožbi zaradi določitve roka »Admiralu Graf Spee« za odhod.

Angleški poslanik v Montevideu je naprosil urugvajsko vlado, naj uvede uradno preiskavo o nemških trditvah, da so angleške vojne ladje v pomorski bitki uporabile strupene pline.

Silen sovjetski naval na finskih bojiščih

Rezultat velike boja bo odvisen od hitrega nastopa novih finskih rezerv v raznih odsekih fronte — Bombardiranje Mannerheimove črte — Finci se hrabro branijo na severu in na jugu

London, 20. dec. e. Službeni krogi so obveščeni iz Helsinkov, da računa finski generalni štab s sovjetsko ofenzivo večjega obsega na Mannerheimovo črto. Po vsem sodeč so bile elitne čete moskovske garnizije okrog 200.000 mož poslale na ta odsek.

Helsinki, 20. dec. s. (Reuter) Sovjetska vojska je večeraj neprestano s artilerijo bombardirala utrdbe Mannerheimove linije na Karelijski zemeljski ožini. Finci pa so Finci pri Tolvaajarviu celo odvzeli zaustavili. Severno od Ladokskega jezera pa so Finci pri Tolvaajarviu celo odvzeli sovjetom nekaj ozemlja.

Helsinki, 20. dec. s. (Havas) Po privatnih poročilih so bili večeraj na Karelijski zemeljski ožini najmočnejši sovjetski napadi. Neke ugledna finska osebnost je izjavila, da so imeli sovjetski vojski poljevalni očividno namen, da izroče Stalinu za jutrišnji rojstni dan Finsko v dan. Ta namen pa se ne bo posrečil. Bombardiranje mesta Kolisto in otokov v Finskem zalivu s strani sovjetske mornarice je brezpomembno, ker so vsa ta mesta že davno evakuirana.

Helsinki, 20. decembra. AA. (Havas) Se zmerom se vrše sriditi boji na skrajnem severu Laponske. Sovjetske čete so imele hude izgube, ker so Finci zelo skrbno pripravili svoj obrambni sistem. Sprito znane premoči sovjetskih čet so se finski oddelek umaknili na severni del Mannerheimove črte. Glavno mesto Laponske Rovaniemi je sedež vrhovnega poveljstva generala Vileniusa. Zdi se, da se bo moralo iz tega mesta preseliti poveljstvo, ker prodirajo sovjeti tudi s severa in vzhoda. Kljub temu mislijo, da bodo finske čete vendarle mogle ustaviti prodiranje sovjetskih čet, ker razpolagajo z znanimi rezervami v tem odseku. Taktika sovjetskega poveljstva sestoji v tem, da bi z napadi v raznih odsekih demoralizirali finsko poveljstvo in tako omejili hitrost finskih taktičnih manevrov. Rezultat tega velikega boja bo odvisen od rezerv, s katerimi Finci razpolagajo. Kajti samo tedaj, če bodo Finci mogli vreči brez odloga v razne odseke fronte nove rezerve, se jim bo posrečilo ustaviti sovražno prodiranje.

Helsinki, 20. dec. s. (Reuter) Na Daljnem severu so sovjetske čete zasedle sedaj ves ozki košček ozemlja med Norveško in sovjetsko Rusijo. Glavni stan sovjetske vojske je nameščen v rudniškem mestu Salmijarvi v bližini norveške meje.

Letalske bitke

Helsinki, 20. dec. s. (Havas) Po zasebnih poročilih so Finci večeraj sestrelili 10 sovjetskih letal. Predvčerajšnjim so bila sestreljena po uradnih podatkih najmanj 4 sovjetska letala. Verjetno je, da jih je bilo

sestreljeno še več, vendar ogradit drugih letal še niso našli.

Finsko letalstvo je bilo večeraj zelo aktivno ter je obstreljevalo sovjetske vojaške transporte, kakor tudi glavno železniško progo v Murmansku.

Na vzhodu je posebno močan sovjetski pritisk v smeri na mesto Salla, finske čete pa kljubujejo vsem napadom.

Sovjetsko poročilo

Moskva, 20. dec. s. (Reuter) Sovjetsko uradno poročilo navaja, da so sovjeti večeraj sestrelili 12 finskih letal, izgubili pa samo eno svoje.

Mesto Abo v plamenih

Helsinki, 20. dec. e. Tukajšnji službeni krogi javljajo, da je mesto Abo po zadnjem sovjetskem letalskem napadu v plamenih. Abo ima večinoma lesene hiše in je v teku dogovine za večkrat zgorelo. Zadnjič leta 1827. Mesto je štelo 80.000 prebivalcev, ki so pa takoj ob izbruhu vojne večinoma pobeželi.

Bitke v zraku

Še o spopadu nad Helgolandom — Stroški angleških obrambnih akcij

London, 20. dec. s. (Reuter) Po zaslišanju angleških letalcev je ugotovljeno, da je bilo v veliki letalski bitki nad Helgolandskim zalivom predvčerajšnjim sestreljenih celo več nego 12 nemških letal. 6 izmed njih jih je bilo najnovejšega tipa »ME 110«. V nasprotju z nemškimi trditvami je slej ko prej res, da se samo 7 angleških letal še ni vrnilo v svoja oporišča. Eno samo angleško letalo je v bitki sestrelilo 5 nemških letal. Angleško letalsko ministrstvo ugotavlja, da 36 letal, kolikor pravijo Nemci, da so jih Angležem sestrelili, sploh ni bilo z angleške strani v boju udeleženi. Nemška letala so bila v veliki premoči ter jih je bilo toliko, da se niti istočasno niso mogla približati angleškim letalom.

Berlin, 20. dec. s. (Associated Press) Posadki dveh angleških letal, ki sta bili zajeti o priliki letalske bitke nad Helgolandskim zalivom, sta bili internirani na otoku Borkum.

London, 20. dec. s. Agencija DNB je večeraj objavila vest, da so angleški bombniki večeraj dvakrat bombardirali dve mesti na nemškem otoku Sylt. Angleško letalsko ministrstvo to trditve demantira kot popolnoma netočno.

London, 20. dec. s. (Reuter) V oktobru in novembru je bilo ob angleških obalah

Potopitev sovjetske oklopnice?

Helsinki, 20. dec. AA. (Havas) Čeprav se še zmerom širijo glasovi, da je neka finska obrežna baterija potopila sovjetsko oklopnico »Oktjabrskaja revolucija«, v finskih uradnih krogih je vesti ne potrjujejo. Finska cenzura jo je pustila samo kot nepotrjeno informacijo. V pojasnilu pravijo, da so Finci morali uporabiti veliko lokavost, da so to oklopnico primamili čim bliže k obali, nato jo pa obsuli s topniškim ognjem in jo potopili.

Moskva v temi

Moskva, 20. dec. AA. (Havas) Varnostni ukrepi pred letalskimi napadi se nadaljujejo. Moskva je ponoči v temi. Državni uradi, posebno komisarijati (ministrstva), so popolnoma temni, čeprav v njih delajo. Samo tu pa tam je katera glavna ulica razsvetljena.

in nad angleškim ozemljem sestreljenih 21 nemških letal. Angleška letala obalne zaščite so stopila proti nemškim letalom v akcijo v 51 primerih. Stroški teh obrambnih akcij so znašali 1 milijon funtov.

Ameriški odgovor Molotovu

Washington, 20. dec. AA. (DNB) Pomočnik zunanjega ministra Wallis je večeraj govoril v kubanski trgovinski zbornici in ostro kritiziral govor sovjetskega komisarja za zunanje zadeve Molotova z dne 31. oktobra letos. V tem govoru je Molotov, kakor je znano, zavrnil Rooseveltov apel Kalininu in med drugim izjavil, da so Filipinski otoki in Kuba že zdavnaj zahtevali, da jim USA vrne svobodo in neodvisnost, a je ne morejo doseči. Wallis je na to odgovoril, da sta i kubanska vlada i kubanski narod tako svobodna in neodvisna, kakor katerakoli vlada ali katerikoli narod na svetu. Na koncu je Wallis poudaril, da je USA trdno odločena skupaj z drugimi ameriški republikami, da se ne da zapletiti v evropsko vojno v nobenem pogledu.

Stalin za sporazum s Turčijo

Budimpešta, 20. dec. j. (Havas) Korepndent lista »Magyar Nemzet« poroča iz dobro poučenega turškega vira, da si sovjetsko zunanje ministrstvo na izrecno Stalinovo željo prizadeva priti v stik s turško vlado v svrhu nadaljevanja pogajanj, ki so bila jeseni prekinjena. Madžarski dopisnik poroča, da Stalin prej ko slej vztraja na tem, da pride do sporazuma med Moskvijo in Ankarom. Dopisnik pripominja, da utegne priti v politiki balkanskih držav do važnih izprememb, ako se ta vest izkaže resnična.

Thiessenova podjetja

Curij, 20. dec. e. V nekem mirnem hotelu v Locarnu živi Fritz Thiessen, bivši magnat nemške industrije, ki je imel svojčas veliko vlogo v nemškem gospodarskem in političnem življenju. Kapital Thiessena je predstavljal vrednost okrog 200 milijonov mark, od tega je bilo 60 odstotkov Thiessenova zasebna last. Dopisniku »United Press« je dal Thiessen izjavo o razlogih, zaradi katerih je prišel v Švico. Dejal je, da bo živel popolnoma v zatišju in da se ne bo pečal s politiko.

Vsa podjetja, ki jih je vodil Thiessen, so zaplenjena v korist nemške države. Za državnega poverjenika v teh podjetjih je postavljen bančnik Röder. Vsa ta podjetja bodo združena s podjetji »Herman Göring«, nakar bo država postala lastnik nemškega jeklenega trasta. V razlogih sklepa glede zaplenbe Thiessenovega podjetja, so se nemške oblasti sklicevale na zakon o zaplenbi imetja oseb, ki so sovražne narodu in državi.

Neuspeh v Bukarešti

Bukarešta, 20. dec. s. (Associated Press) Rumunsko-nemška trgovinska pogajanja, ki so bila že tik pred ugodnim zaključkom, so se, kakor izgleda, zopet razbila. Vedja nemške trgovinske delegacije dr. Clodius je izjavil, da je bila nova pogodba že tik pred podpisom, da pa rumunska vlada ni pristala na 25 odstotno povišanje izmenjave količin blaga.

Nemška misija v Moskvi

Moskva, 20. dec. s. (Reuter) Semkaj je dospela nemška misija, sestavljena iz uradnikov gospodarskega, poljedelskega in znanega ministrstva.

Moskva, 20. dec. s. (Reuter) Sovjetsko društvo za pospeševanje kulturnih stikov z inozemstvom je priredilo večeraj prvi sprejem na čast nemški koloniji v Moskvi.

Borzna poročila

Curij, 20. decembra. Beograd 10. Pariz 17.8.62, SGOV DGO VV C GOVC CCO 9.97, London 17.60, New York 44.75, Bruselj 74.20, Mlan 22.50, Amsterdam 236.87, Berlin 178.62, Stockholm 106.12, Oslo 101.30, Kopenhagen 88.05, Šofija 5.30.

Iz notranje politike

SMRT DR. IVICE FRANKA

Večeraj je v neki budimpeštanski bolnici umrl dr. Ivica Frank, sin pokojnega Josipa Franka, bivšega predsednika Hrvatske stranke prava. Dr. Ivica Frank je v vodstvu stranke zastopal svojega očeta po njegovi smrti, a takoj po osvojenju njemu v zedinjenju Jugoslavije je zapustil našo državo. Od takrat je živel stalno v emigraciji, večinoma na Madžarskem, kjer je vodil najogabnejšo propagando proti naši državi.

SVOJE BOMO VSI BRANILI

Na banketu po odkritju spomenika kralju Aleksandru I. v Nišu je govoril tudi minister dr. Torbar, ki je rekel:

Vsi veste, da so tako Srbi kakor Hrvati imeli pred več stoletij močno in veliko državo. Zaradi naše nerazboritosti smo postali žrtve tujih spletk in naših sovražnikov. Izgubili smo svobodo, toda zahvaljujoč zavesti celokupnega našega naroda, ki je v svojem bistvu zdrav, odporen, složen in junaški krvi, smo zopet prišli do svobode z najtežjimi žrtvami. Naš narod je znal braniti svoje in to bo znal tudi danes. Naj ve vsak na severu ali na jugu, na vzhodu ali na zapadu, da smo rodoljubni in složni in da nastopamo kot enota.

Na shodu HSS v Rumi pa je govoril minister dr. Smoljan, ki je med drugim izjavil:

Časi, v katerih živimo, so zelo težki. V vojni je 750 milijonov ljudi. Kar se tiče nas, mi ne zahtevamo od nikogar nič, svoje pa bomo vsi složno branili, kajti kdor ni zmožen braniti svoje domovine, ta ni vreden, da prebiva v njej.

NI SVOBODE BREZ REDA

Ob priliki demonstracij v Zagrebu, na Sušaku in v Splitu, ki so jih organizirali komunisti, piše »Hrvatski dnevnik«: Hrvatska javnost je vedela, da teh demonstracij niso uprizarili oni, ki jim je za red, temveč oni, ki delajo na tem, da se uniči to, kar imamo. Kolovodje teh neredov vedo, da nimajo zaslonbe med hrvatskimi kmeti, zato so skušali dobiti podporo v delavskih slojih. Spoznali smo jih po njih delih. — Sredi Zagreba so vpili: do Hrvatska! Na Sušaku pa so vzklikali: Živio Stalin!

Na kongresu pomorščakov v Splitu je opozoril podpredsednik HSS inž. Kosić na kukavičja gnezda po raznih krajih, ter je odločno izjavil, da bo znal hrvatski narod obračunati s temi gnezdi. Nadalje je poudaril, da bodo oni, ki so v zablodah, pozvani s prijaznimi besedami k zavesti, z onimi pa, ki hočejo ribariti v kalnem, bo znal narod obračunati prav tako kakor z njihovimi marksističnimi izmišljotinami in tuji ideali. Na Hrvatskem je dovolj svobode za vsakega, toda vsak mora vedeti, da ni svobode brez reda. Oni, ki mislijo, da bodo mogli nadaljevati s svojim razornim poslom, bodo deležni tudi vseh posledic zanka.

SOCIALNI DAVEK NA HRVATSKEM

Nadželnik socialnega oddelka v Zagrebu je prošil dr. Mačka, naj bi posredoval pri ministrstvu socialne politike, da bi ministrstvo zvišalo svoj letni prispevek za zimsko pomoč od 100.000 na 150.000 dinarjev za brezposelne delavce v Zagrebu. Poleg tega nameravajo uvesti za vsa hrvatska banovinska socialni davek, s čigar dohodki bi dobili delo brezposelnih intelektualci in revni delavci.

Snežne razmere

Uradno poročilo Tujskoprometnih zvez v Ljubljani in Mariboru, JZSS in SPD 20. XII. 1939

Kateče-Planica 870 m: —1, delno oblačno, mirno, 44 cm snega, pršič, skakalnica uporabna.
Planica-Slatna (Dom Ilirja) 950 m: 0, delno oblačno, mirno, 60 cm snega, pršič.
Planica-Tamar 1108 m: —2, delno oblačno, mirno, 70 cm snega, pršič.
Peč-Petelinjek 1440 m: —2, delno oblačno, mirno, 80 cm snega, pršič.
Bled 501 m: —2, delno oblačno, mirno, 27 cm snega, južen.
Pokljuka 1300 m: —2, oblačno, mirno, 80 cm snega, južen.
Mojstrana 650 m: —1, delno oblačno, mirno, 42 cm snega.
Bohinj-Sv. Janez 530 m: 0, delno oblačno, 60 cm snega, pršič.
Bohinj-Zlatorog 530 m: —1, delno oblačno, 60 cm snega, pršič.
Dom na Komni 1520 m: —3, jasno, 70 cm pršiča na 80 podlage.
Dom na Kravcu 1700 m: —4, delno oblačno, 70 cm snega, pršič.
Velika planina 1558 m: —4, delno oblačno, 75 cm snega, pršič.
Jezersko 890 m: —5, delno oblačno, mirno, 25 cm pršiča na 15 podlage.
Polzevo 620 m: —2, delno oblačno, 15 cm snega, južen.
Bleke 900 m: —1, barometer pada, vetrovno, 25 cm snega, oserjen.
19. XII. 1939
Kurešček 833 m: —4, megleno, 20 cm snega, pršič.

Ali sem prispeval za sokolski dom v Trnovem?

V Mariboru vedno več modernih poslopij

Arhitektonsko najzanimivejše poslopje letošnje stavbne sezone je trinadstropna skeltna palača „Drava“ v Sodni ulici

Maribor, 19. decembra. Ob pričetku letošnje stavbne sezone je bilo čuti slabe, pesimistične napovedi glede gradnje novih večjih stavb. Zdelo se je, da niso ostali brez posledice odmevi dogodkov po svetu. Ti dogodki so nedvomno precej zadržali zasebno gradbeno iniciativnost. Gotovo pa so na drugi strani vplivale tudi izredno naraščajoče cene nezazidanih stavbnih parcel in v središču mesta. V teku leta pa so bile vendarle dograjene nekatere lepe, reprezentativne stavbe v središču mesta, ki pomenijo za Maribor pridobitev in lep zunanji okras.

Razen krasno Lahove palače v Jurčičevi ulici in razen še nedograjene večnadstropne stavbe železniške nabavljalne zadruga v Čafovi ulici ter Pokojniškega zavoda

v Krekovi ulici — slednja bo ta teden že pod streho — predstavlja trinadstropna, podolgovata poslovna in stanovanjska hiša „Drava“ v Sodni ulici najlepše pridobitev letošnje stavbne sezone.

To poslovno in stanovanjsko poslopje je svojevraten eksperiment s tako imenovano skeltno stavbo na razmeroma zelo ozkem, okoli 50 m dolgem prostoru, ki je prej tako dolgočasno zaval vzgojil požarnega zidu od vogala Aleksandrove ceste in Sodne ulice pa do nove palače OUZD. Stavba, ki jo je zgradila tukajšnja odlična stavbna tvrdka inž. Jelenec & inž. Štalam, je zidana zelo racionalno in ekonomično, tako da so do skrajnosti izrabljeni vsi prostori. Tukaj bo imela „Drava“ svoje poslovne in pisarniške prostore, razen tega je za te prostore

precej zanimanja tudi v krogih mariborskih odvetnikov, na uporabo pa bodo tudi sodobno in čedno urejena, zračna in svetla stanovanja. S to stavbo je dobilo vse okolje posebno zanimiv pečat in mikavnost. Prav gotovo se bodo čutili prijetne posledice tudi na našem mariborskem stanovanjskem trgu, kjer je še smerom precej živahnega povpraševanja po udobnih stanovanjih.

Narhte za markantno poslopje je napravil naš mariborski rojak inž. Š. D. v. P. Poljski svojevratne zidave na podgovatnem in ozkem prostoru se je slijano obnesel. Naša narodna posest v Mariboru pa za znamenje s tem novo, reprezentativno poslopij, za kar gre „Dravi“ priznanje in pohvala.

Beseda o bednostnem skladu

Maribor plačuje letno vanj blizu dva milijona, dobi pa za podporo revežev 25 — 50.000

Maribor, 19. decembra. Misel o Cankarjevi socialni ustanovi je bila spodeta z najboljšim namenom, da se v Mariboru živečim revežem pripravi na sveti večer primeren božiček. Ta misel je ostala, žal neuresničena. In vendar je treba misliti na to, kako pomagati revežem, ki niso pristojni v Mariboru, na drug način.

Ta pobuda pa vodi k razmišljanju o presnovi našega ubožnega skrbstva, kar ne velja le za mestne občine, ampak tudi za vse podeželske občine. Pri tem se nehoti poraja misel, da bi bilo nujno potrebno, da je na primer tudi širši javnosti dostopna kontrola o tako zvanem banovinskem bednostnem skladu, ki naj prihaja v korist zlasti onim revežem, ki bivajo izven svoje domovinske občine, v tem primeru torej v Ma-

riboru ali pa v predmestnih občinah.

Naj omenimo, da plačuje na pr. Maribor sam v banovinski bednostni sklad letno do 2 milijona dinarjev. Prejema pa za podporo revežev, ki niso pristojni v Mariboru, malenkost po 25.000 do 50.000 din, včasih, kakor n. pr. za leto 1938-39 pa sploh ničesar. Zaradi tega ne more torej mestna občina tudi letos prispevati posebnega zneska k božičku za one siromake in reveže, ki so pristojni v druge občine. Nedvomno pa bi bilo prav, da bi črpali za te zapuščene in pozabljene potrebne zneske iz banovinskega bednostnega sklada, ki bi se morali zanj v interesu Maribora samega čim bolj zanimati. Kontrola javnosti bi bila v tem pogledu povsem umestna.

Maribor ima novo afero

Pretkani računi z lahkovernostjo in zaupljivostjo ljudi

Velika naročila brez plačila

Maribor, 19. decembra. Znano je, da imamo v Mariboru od časa do časa čisto svojevratne afere in aferice. Zai je Maribor zaslovel pred leti po pretkanih, sleparskih podvigih okoli Kmetijske eksportne zadruge. Širok po naši zemlji je šel val zavarovanja, ki je prineslo mnogim lepe tisočake. Čisto tuje ljudi so zavarovali, ko so bili že na smrtni postelji. Tudi »konzul Klaus« se je moral pojaviti ravno v Mariboru. Sledila je nadaljnja afere. Privredne gospodarske zadruge. V zadnjem času je postala javnost pozorna zaradi tihotapstva cenenega sladkorja preko Madžarske. Se pred tem se številni agenti skozi mesec preživljali s tem, da so tihotapili ljudi preko meje, kjer so jim napovedovali lepše in boljše življenje.

Sedaj pa ima Maribor svojo novo afero. Po Mariboru so bili znani obrazi, ki si jih lahko srečali na vsak korak. Težko je bilo prav za prav ugotoviti, s čim se preživljajo. Pri sebi so imeli vedno dovolj denarja, s katerim niso skoparili. Oblastva so postala seveda na to družinsko pozornost. Pričela so se zanimati za izvor njihove eksistence in njihovega obstanka. Sum je šel predvsem v dvojno smer. Na eni strani je bila domneva, da gre za ljudi, ki se preživljajo s poklicnim kvantanjem. Takšnih ljudi je v Mariboru precej. Potem pa se je tudi porajal sum, da gre za ljudi, ki se bavijo s tihotapstvom.

Nepričakovano se je skrivnostna eksistenca teh mariborskih obrazov pojasnila. Izkazalo se je namre, da se člani te častite družine pečajo z nakupom raznih deželnih pridelkov. Hodili so na deželo, kjer so se

predstavljali kmetovalcem kot trgovci s krompirjem, sadjem, fižolom, zeljem in drugimi pridelki. Pridobili so kmetovalce za to, da so jim prodali krompir, sadje, les in druge pridelke v večjih množinah. V smislu dogovora so morali kmetovalci pripeljati te svoje pridelke na določene kmetovalce, tako na primer v Maribor, Slovensko Bistrico, Hoče itd. Kmetje so po dogovoru zares pripeljali naročeno blago na dogovorjeno mesto. Ko pa so vprašali po denarju, so skrivnostni ljudje že imeli pripravljen odgovor, da bodo poslali kmetovalcem denar po pošti.

Ubogi kmetje so čakali tedne in mesece, da bi prejeli denar za blago. Denarja ni bilo, sleparske naročitelje pa je bilo treba šele poiskati. Sledilo so tudi tožbe, ki pa niso bile uspešne, ker se je izkazalo, da nimajo člani te goljufive družine sploh nobene imovine.

Nazadnje pa se je le ojuočili neki kmetovalci in mariborske okolice. Prijavili je vso stvar državnemu tožilstvu v Mariboru, ki je pričelo s poizvednjami in di vodi sedaj preiskavo, katere naj povsem razčisti ozadje te nove mariborske afere. Za na podlagi rezultatov dosedanjih preiskav je soditi, da so spretni in drzni goljufi opeharili številne kmetovalce za težke tisočake. Vsekakor pa je značilno in zanimivo, da so se ti sumljivi trgovci s sadjem, lesom, krompirjem itd. zagovarjali pri zasliševanju s tem, češ da spada vsa zadeva pred civilno sodišče. Odločitev o tem pa seveda ne bo opravičena njim, ampak drugim, ki so poškodovani, da s strogo sodbo preprečijo temne akcije izpriječev človeške družbe.

Mariborske in okoliške novice

— **Maistrovi borci.** Država bo dala vsem onim, ki so ob pretratu 1. 1918 in 1919 sodelovali pri osvoboditvi, posebno spominsko kolajno. Naj bi ta kolajna ne bila samo mali spomin takrat sodelujočim, ampak še posebno njihovim potomcem, naši mladini za vzgled. Vsi, ki so sodelovali, so torej dolžni predložiti potrebne podatke ali svojemu vojaškemu pristojnemu vojnemu okrožju ali pa združenjem borcev za osvoboditev severnih krajev (Zveza Maistrovih borcev, legija koroških borcev), če so njihovi člani. Zveza maistrovih borcev bo vsem svojim članom, ki podatkov ne niso predložili, poslala posebne tikovnice, v katere je treba podatke natančno vpisati in jih takoj poslati na tajništvo zveze v Mariboru. — **Nobeden Maistrov borec ne sme opustiti prijave,** in vsak mora dobiti polno s podatki takoj poslati. Opozorilo tudi druge člane in nečlane Maistrove borce na to. Če tikovnice za prijavo ne bi dobili pred Novim letom zahtevajte jo. Tajništvo v Mariboru v Narodnem domu bo poslovalo tudi o božičnih praznikih.

— **Opozorilo.** Obrazec za prijavo obratnih motorjev dobijo po novi ministrski naredbi lastniki obratnih motorjev, bivajoči v območju mesta Maribora pri predstojništvu mestne policije v Mariboru, soba števil. 4. I. Izpolnjenice prijave je v izogib v naredbi predvidenih posledic oddati najkasneje do 29. decembra t. l.

— **Obsojen goljuf.** Konec februarja 1938 je izročil trgovec s preprogami Mehmed Ibrahimović 31letnemu trgovcu Števanu Škrbecu 5 preprog, vrednih 1749 din, v komisijsko prodajo. Škrbec je preproge sprejel, toda Ibrahimovič ga ni več videl. V začetku avgusta t. l. pa se je škrbec pojavil v Celju, kjer je prodal Mariji Drjevičevi tri preproge, ki jih je tudi takoj plačala. Še isti dan pa se je spet pojavil pri Drjevičevi ter jo pregovoril, da mu je posoda 1900 din. Kot jamstvo za posojilo pa ji je škrbec izročil veliko preprogo. Toda zgodilo se je, da je čez nekaj dni prišel k Drjevičevi neki mož, ki ji je izročil pismo, v katerem prosi škrbec, naj donosi pismo izročiti zastavljenemu velikemu preprogi, češ da jo bo lahko dobro prodal na ljubljanskem velesejnu. Drjevičeva je triku naseta in izročila preprogo, ki je ni nikdar več videla. Števan Škrbec se je moral zaradi omenjenih poudgov zagovarjati pred malim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča.

ki ga je obsojil na 3 mesece strogega zapora, na 300 din globe ter na izgubo častnih državljskih pravic za dobo 2 let.

— **Naslini podnajatnik.** Zasebnica Kristina Poljšak, stanujoča v Gregorčičevi ulici 21 v Skudenjci, je prejela študentskim orožnikom, da je njen 31letni podnajatnik Franc G. s silo vdrl v kuhinjo, kjer je razbil posodo in kuhinjska vrata. Nasilnega podnajatnika so orožniki ovačili tukajšnjemu državnemu tožilstvu.

— **V tajni razpravi** je imel kazenski senat obsojil 35letnega brusača Sebastijana Lashaberja iz Košakov na mesec dni strogega zapora, ker je v smislu obtožnice dne 24. avgusta t. l. na cesti, ki vodi od Sv. Zave-1 s an 2222, ka 1701 m. Petra proti Mariboru, izvršil nečisto dejanje.

— **Mleka primanjkuje.** Sedaj tik pred božičnimi prazniki je pričelo primanjlovati mleka. Mariborske gospodinjice tožijo, da ga že tri dni ni na trgu. Očitno pričakuje mlekarice, da bo cena mleka znova poskočila, saj ga ponujajo po hišah že po 8 in 9 in pol din za liter.

— **Prepoveda vlomilca.** Zasebnica Marija Francova, stanujoča na Aleksandrovi cesti 12, je slišala okoli 10. ure zvečer sumljiv ropot. Ko je pogledala skozi vrata, je opazila, da skušata neznanca z vtrihom odpreti vrata. Neznanca sta ob pojavu Francove naglo pobegnili.

— **Poučno predavanje.** V naši mariborski ljudski univerzi je bilo zanimivo in poučno predavanje, ki ga je imel ravnatelj zdravilišča na Golniku g. dr. Robert Neubauer o sodobnem letenju tuberkuloze. Zanimanje za to predavanje je bilo precej živo, zlasti v mariborskih zdravniških krogih. Predavatelj je opozarjal predvsem na pomembno važnost pravočasne diagnoze in pravočasnega zdravljenja. Borba proti tuberkulozi je dosegla sicer na zdravstvenem terenu po odkritju povzročitelja jetike ter izumu rentgenovega aparata sicer velike uspehe, vendar pa je še zmerom na mestu opreznost in previdnost ter pravčasna zdravstvena pozornost. Predavatelj je poudaril svoja lehtna izvajanja z lepimi fotografijami slikami. Bil je deležen prijaznega aplauza hvaloslovja poslušalcev. V tem mednarodnem ciklu letošnjih predavanj Ljudske univerze se je pokazalo, da je med mariborskimi občinstvom veliko zanimanja za pravočasno zdravljenje in preprečevanje tuberkuloze. Ravno na tem to-

čku je pouk neobhodno in krvavo potreben.

— **Mariborska mestna občina** bo tudi letos obdarovala za božične praznike mestne uboge, reveže in hiralce. Odposlanec mestnega socialno političnega urada — bo obiskal hiralce v Muretinah, Vojniku itd., ki jih bo v imenu mestne občine obdaroval.

— **Oproščeni.** Kakor smo poročali v večrajših številki se je moralo pred malim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča zagovarjati 43 obtožencev, ki jih je državni tožilec obtožil, da so izvršili oziroma pomagali pri številnih vlomih in tatvinah, ki so se vršile v ptujski okolič. Državni tožilec je vseh 43 oseb obtožil na podlagi izpovedi Josipa Bratušca, ki je bil edini, ki je ostalih 22 obtožencev obremenil. Pri razpravi pa je Bratušca zaslusel večkrat v protislovja, tako da so naposled sodniki prišli do prepričanja, da Bratušca ni govoril resnice. Razen tega se je izkazalo, da je Bratušca duševno manj vreden človek in patološko obremenjen. Zaradi tega je mali kazenski senat vseh 23 obtožencev oprostil vsake kazni in krivde.

— **Nočno lekarniško službo** imata tekoči teden Maverjeva lekarna pri Zamozeu v Gosposki 12, tel. 2812, ter Vajpotova lekarna pri Anghu varuhu na Aleksandrovi cesti 33, tel. 22-18.

— **Študentske novice.** Jutri v četrtek ima v naši študentski univerzi prof. Jan Sedivy predavanje o temi »Vizet po kulturni Bolgariji«. Predavanje bodo poslušale lepe skloptične slike. Na sporedu so tudi tedenske slike.

— **Keveškim upokojencem** priredi drevi ob 20. pri Gambirnu tradicionalno božično Društvo jugoslov. državnih in samoupravnih upokojencev v Mariboru. Sodeluje poleg orkestra na pišala tudi pevski zbor magistralnih namestencev, razen tega naš pohorski poet g. Ludvik Zovnat.

— **Milvaški zvon.** V Nekropi ulici št. 6 je premislil upokojeni šolski upravitelj Mirko Kosi, star 61 let. Ravniki je bil doma iz Sv. Lenarta pri Veliki Nedelji. Bil je vzoren vzgojitelj in šolnik. V splošni bolnici pa je premislila zasebnica Ana Weisensteiner, stara 62 let. Zalujočim naše globoko sožalje.

— **Narščanje cen življenjskih potrebščin** se opazja tudi v našem podeželju. Potrebne bi bilo, da se po vseh občinah formirajo protidražinski odbori.

— **Iz meščanske šolske službe.** V Veliko Kikindjo je premeščen meščansko šolski učitelj g. Ferdo Vigele, ki je služboval do sedaj na meščanski šoli v Slovenski Bistrici.

— **Iz malega Beograda.** Maistrovi borci iz Ruš, ki želijo pristopiti kot člani k Zvezi Maistrovih borcev v Mariboru in ki reflektirajo na podletih spominske kolajne na borbe za osvoboditev severnih krajev Jugoslavije leta 1918-1919, naj se osebno zgledajo pri poverjeniku g. Albertu Koruzi, tajniku Posojilnice v Rušah, kjer dobi jo vse potrebne informacije.

— **Brivci, mesarji in pekli.** V nedeljo 24. t. m. bodo mariborski brivci imeli odprte brivnice do 17. ure, dne 25. decembra bodo vse brivnice zaprte, na Štefanovo bodo odprte do 8. do 12. ure. Mesarje bodo v nedeljo 24. t. m. dopoldne odprte, prvi božični praznik bodo zaprte v torek 26. t. m. bodo spet odprte. Na Silvestrovo 31. t. m. bodo zaprte, dne 1. januarja pa odprte. V nedeljo 24. t. m. in ponedeljek 25. t. m. ne bodo v pekarnah pekli kruha, pač pa v soboto 23. t. m. V nedeljo dopoldne bodo pekarnice odprte, v ponedeljek in torek pa ves dan zaprte.

— **Posledice.** Tukajšnja »Delavska politika« poroča v št. 143: »Zaradi omejitve prometa z avtomobili bo pri zadetih precej šoferjev, ki so v službi pri privatnih ali tujih. Nadaje bodo praznični trgovski potniki, ki so zadnja leta že domajla vsi potovali po državi z avtomobili, ki so jih imeli sami ali pa jih jih je dala na razpolago tvrdka, za katero so delali. Ta način posejanja odjemalcev je bil mnogo prapravnosti od vožnje z vlakom, zlasti v krajih, kjer je malo železniških prog. Omejitve prometa z avtomobili in trgovske svrhe bo imela marsikakšne neželbe posledice za trgovino in za potnike, obenem pa bodo izdatki za potovanja narasli.«

— **Kraljevska igra prodira.** V Mariboru zelo narašča smisel in zanimanje za kraljevske igre. Pri študentu na Rotovškem trgu se bo preizkušeno v šahu 10 do 12 pasioniranih šahistov.

— **Najbolj zanimarjena ulica** v središču mesta je menda ulica Vseh svetnikov ali Židovska ulica. Ta zagatna ulica ni dolga, za to ne bi bilo v škodo lepote notranjega mesta, ako se ta ulica tudi nadalje ne zanemara na tako mačehovski način kakor doslej.

Važen kulturni dogodek za Maribor je razstava mariborskih slikarjev v mali dvorani Sokolskega doma. Ta razstava je s svojimi umetninami vzbudila precejšnjo pozornost v mariborskih kulturnih krogih, ki so prijetno presenečeni zaradi kvalitete in višine razstavljenih umetniških del. Tako je tudi ta razstava pomagala utrjevati sloves mariborske slikarske umetnosti. Zai pa so pokazali inovativni Mariborčani premalo zanimanja za razstavljenimi umetne. Dolžnost vsakega kulturno čustvega bogatejšega Mariborčana bi bila, da zlasti v današnjih težkih časih podpre našo rodno umetnost in v njavost. Sprito tega se še teh par dni do vključno 22. t. m. spomnimo naših mladostnikov, ki v njihovi umetnosti ter podpirajo njihovo idejno umetniško prizadevanje z odkupno nj hvala da.

— **Ljudska univerza** v Mariboru. V petek 22. t. m. predava v dvorani Ljudske univerze na Šolskem trgu g. dr. Lajo Thaler iz Zagreba o razvoju medicinske odprazgodovinske dobe do danes. Predavatelj je znan tudi preko meje naše države kot odlični strokovnjak na področju medicinske zgodovine.

— **I. banovinski razstavo** kanarjskov priredi društvo »Rejec malih živali« v Mariboru. Društvo »Rejec malih živali« v Mariboru priredi pod gornjim naslovom še svojo tretjo razstavo tega poredka in sicer od 24. do 27. decembra. Za letošnji razstavi prostor je bila izbrana mala dvorana Sokolskega doma (prej Union). Obenem bo razstavilo društvo tudi kože vseh pasem zajcev in izdelke iz angorske volne, usnja in kožuhovne. Kanarčki bodo ocenjeni in dobi vsaka skupina zmagovalcev lepe nagrade. Razstava bo ena največjih te vrste v Jugoslaviji in kaže že sedaj mnogo ljudi iz vseh krajev naše države na isto veliko zanimanje.

Mariborsko gledališče

Sreda, 20. Zaprt.
Četrtek, 21. ob 20.: Lepa Vida. Red C. zadnjič.
Petek, 22.: Zaprt.

— **Vesel božič** v mariborskem gledališču. Poleg zabavnih popoldanskih predstav na božični in Štefanov praznik se letošnji božiček predstavi kar z dvema novostima: zvečer božičnega dne pride na vrsto krat Rasbergerjeve opere »Zaroka na Jadranu«, na Štefanovo zvečer pa v Gorinskih prireditvi tudi na velikih odrih znana vesela tridejanka »Konto X«.

Iz Celja

— **Velika razprava** v Celju. Pred petčlanskim senatom okrožnega sodišča v Celju, ki mu predseduje s. o. s. dr. Farkaš, se je začela v torek jutraj razprava proti 40letnemu, v Velenju pristojnemu pekovski pomočniku brez stalnega bivališča Alojzu Grebenšku, proti 25letnemu posestnikovemu sinu Avgustu Zganku iz Založ pri Polzeli, proti 28letnemu zidarju Andreju Zganku iz Ločice pri Polzeli, proti 31letnemu zidarju Pavlu Arhu iz Založ pri Polzeli in proti 20letni natakariji Julijani Terčiči iz Medloga pri Celju. Alojz Grebenšek, Avgust in Andrej Zgank ter Pavel Arh so obtoženi, da so letos v noči na 28. marrec v Sečah pri St. Pavlu pri Prebolu umorili Franc Janšeta in njegovo ženo Julijano ter jima odvzeli 3700 din gotovine. Alojz Grebenšek, Avgust Zgank, Pavel Arh in Julijana Terčičeva so obtoženi, da so letos v noči na 20. junij v Medlogu pri Celju umorili gostilničarja Antona Ocvirka in njegovo ženo Rozalijo ter ju oropali. Nadalje so Alojz Grebenšek, Avgust in Andrej Zgank ter Pavel Arh obtoženi, da so izvršili v celjskem vranskem in sostanskem sednem okraju nad 20 ropov, vlovov, tatvin in telesnih poškodb. Večine zločinov je obtožen Grebenšek. Zaradi mladoletnosti obtožene Terčičeve je razprava tajna. Trajala je večer ves dan in bo končana najbrž šele drevi. Obtožence straži med pravico pet jetniških paznikov in dvoje policijskih stražnikov; pred vrati v razpravo dokorano pa stoji jetniški paznik z nabito puško.

— **Jubilejne zletne značke.** Sokolsko društvo Gelnje-matica sporoča na razna vprašanja interesov dodatno k razpisu o izdelavi zletne značke ob 50letnici Celjskega Sokola, da se naj besedilo glasi »Celjski Sokol 1890-1940«. Če kompozicija to dopušča, se lahko vstavi tudi številka 50. (let).

— **Nesreča ne počiva.** Ko je 25letni dničar Stefan Remih iz Zalca prevažal te dni hlode, ga je hlood udaril s tako silo, da mu je zlomil desno nogo pod koleno. Na cesti v Zalcu je padel 47letni skladiščnik Karel Rezar z Zg. Ločnice pri Zalcu z motornega kolesa in si zlomil desno nogo v gležnju. V Smartnem v Rožni dolini je padel petletni sinček posestnice Franc Kugler v ponedeljek s peči in se močno poškodoval po glavi. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

Iz Gornje Radgone

— **V temnih vagonih.** Pri jutranjih in večernih vlakih lokalne proge Gornja Radgona—Ljutomer in obratno se pričena zopet ona stara pesem, da voz vlak z nerazsvetljenimi vagoni 3. razreda, ne glede na to, če potuje tudi večje število potnikov, zlasti ob nedeljah in praznikih, ki je frekvenca radi prepovedi voženj z osebnimi avtomobili znatno večja. Dočim morajo številni potniki 3. razreda potovati v temi, so kupci 2. razreda prazni in torej brez vsake potrebe razsvetljeni. Ako zares obstoje predpisi, da je treba štediti s plinom, tedaj se naj štedi ravno tu, kjer razsvetljava ni neobhodno potrebna, zlasti če ni nobenega potnika za 2. razred, ne pa, da se štedi baš v 3. razredu, ki so navadno vedno zasedeni. Jasno je, da bi na tej kratki progi pač lažje vzdržal en potnik 2. razreda v temi, kakor pa deset ali še več potnikov 3. razreda, kakor se to stalno dogaja. Mnenja smo, da bi za regulacijo razsvetljevanja vlakov pač moral imeti vlakovodja širše pooblastilo, ki bi odredilo razsvetljava po potrebi in zasedbi vlaka, ne pa po zastarelih šablonah predpisov.

— **Pozor pred ponarejenimi 20-dinarskimi kovanci.** Zadnje čase se je v Apači kotlini, pa tudi v okolici Gornje Radgone pojavilo več ponarejenih 20-dinarskih kovancev. Izdelava je tako precizna, da jih je težko ločiti od pravih; le po zvoku jih lahko spoznaš, če pa točneje pogledaš, so falzifikati le malenkostno temnejši od pravih. Ker so že novi kovanci v prometu, bi bilo umestno, da bi državne blagajne sploh več ne dajale starih kovancev v promet.

— **Vodnikove knjige.** Prispele so Vodnikove knjige ter jih dobite pri poverjeniku g. Antonu Belaku. Število naročnikov v letošnjem letu se je podvojilo, kar ni čuda, saj dobis za skromnih 20 din poleg lepe pratike še 3 druge lepe knjige. Kdor se še ni prijavil kot naročnik, dobi knjige v naknadni naročbi pri poverjeniku.

— **Žena s žarečimi burkijami.** V Lokavcih pri Negovi se je primerila v nedeljo žalostna družinska igra, ki je domala zahtevala žrtve v osebi družinskega očeta 6 neposrednih otrok. Okrog poldneva se je vrnil domov vinčar Knašič Anton in nekoliko vinjen. Ker pa žena ob času možvega prihoda še ni bila s obedom gotova, se je med obema zakonskima vrel hud prepri, tekem katerega je mož navzli na svojo čeno 8. stopnjo od sekira. Žena se je v tem času nahajala v kuhinji ter kuhala

obed. Da se obrani pred nasilnim možem, je zastavila proti možu žareče burkije ter ga zadel s desne strani v vrat tako hudo, da je zadobil precejšnje težke opekline po vratu. Le srečnemu naključju je pripisati, da ni bila ranjena tudi glavna odvodna žila, sicer bi družinski oče podlegel.

— **Plaf zvonca.** Pri Sv. Petru v Gornji Radgoni je bilo v ponedeljek popoldne plat zvonca in znak, da je izbruhnil požar v gospodarskem poslopiju Admontske ustanove v Gornji Radgoni. Alarmirani gasilci so takoj pohiteli na kraj požara ter pričeli gasiti požar, ki je izbruhnil v podstrešju žganjehku. V viničarji Jožefa Bohinca v Stanetincih pri Sv. Jurju ob Ščavnici pa je že drugi izbruhnil požar. Požar je nastal v listnjaku okrog 20. ure, ko so domači že spali. Požar so prvi opazili sosedje, ki so prihiteli na pomoč ter zbudili viničarja Markoviča iz trdega spanja. Ker leži ta viničarja tik javne občinske ceste, se domneva, da je požar zanetil proč vržen cigaretni ogorok mimoidočega. — **Lastnik trpi škodo** okrog 15.000 din, dočim je bil zavarovan jedva za 5000 din. Viničar Markovič, kateremu je zgorela domala vsa oprema ter ena krava, ni bil zavarovan pri požaru. Radi tega je zanj škoda še občutnejša, ko je ravno pred prazniki ostal brez strehe in živeža.

— **Konj ugriznil učenca.** V soboto je pustil brezobziren lastnik svojega konja z vprežnim vozom pred trgovino Škerleca v Gornji Radgoni, torej na glavni ulici, brez vsakega nadzorstva. Bilo je ravno okrog poldneva, ko se je vračala šolska mladina iz šole domov. 11letni železarki sin Anton Weiss iz Zbigovec pri Gornji Radgoni je imel opravka v trgovini Josipa Škerleca, iz katere se je vračal, nič hudega sluteč. Ko pa je šel mimo zunaj stoječega konja, ki je bil brez nadzorstva, je skočil konj proti otroku ter ga zgrabil za levo roko nad lakotom tako, da je zadobil otrok hude poškodbe ter je moral iskati zdravniške pomoči pri zdravniku dr. Rudolfu Rožiču v Gornji Radgoni.

— **Sadjarica in vrtnarsko društvo,** pod. v Gornji Radgoni, ki je bilo nedavno ustanovljeno, bo imelo na Štefanovo ob pol 9. dopolne zborovanje v gostilni Ivanke Rozmanič v Gornji Radgoni, na katerem bodo tudi poučna predavanja.

Predbožična opazovanja

Maribor, 19. decembra. Legendarni »božiček« montira svoje izlozbe. Nekateri si ga predstavljamo kot dete, drugi kot bradatega moža v videzu germanskega »Weihnachtsmanns«. Ne glede na to, da gre nazadnje pri vsem tem za »skefte«, ki ni najslabša, se vendarle potapljamo v misterij božičnih praznikov, ki bodo letos v koledarskem pogledu kar trije: nedelja, ponedeljek, torek.

»Trije prazniki!« vzdihuje zaskrbljen družinski oče. Skrbna-dobra mamica mu pritrjuje in noče motiti svetosti ter blaženosti božičnega mira. Deča, ki pričakuje darov, ne razume, kaj pomenijo za starše trije prazniki.

Ogledujem si izložbe, polne najrazličnejših darov. Vse stroke apelirajo na plemenito in doberosrdno darežljivost miroljubnega božiča. Številni inserati dežujejo v dobi veri na konjunkturo. Vsaj za par dni nas navdaja optimizem.

Tako so v gaju božičnih drevesc okoli stolnice zaradi pomanjkanja lesenih stojal uporabili snežno maso. Precej jih je, ki trdno verujejo, da je samo zaradi tega poslalo nebo bele snežinke. Pustimo jim to veselje, mariborskim staršem pa želimo, da bi bila bridka sladkost treh letošnjih praznikov čim prej mimo... Jurij Pika

»Putnikova« pisarna v Kranju

Kranj, 19. decembra. V drugem letu svojega obstoja se je pisarna »Putnika« v Kranju prav lepo razmahnila gotovo v zadovoljstvo vseh onih krogov, ki so se najbolj potovali za njo, na prvem mestu Tujakoprometno društvo. V razmeroma kratkem času je prevzela skoro vse promet s tujino, medtem ko v lokalnem prometu klub vsem prizadevanjem zavzema še vedno zelo skromno mesto. Bežen pogled ob sobotah, nedeljah ter praznikih po postajnih blagajnah nas o tem lahko prepriča.

Pri občinstvu je nekako ukoreninjena blagajna na postaji za nakup vozniških kart v lokalnem prometu, medtem, ko smatra »Putnika« za ustanovo, ki je namenjena samo tujcem. Morda čisto po pravici, saj so v zadnjih letih oblegali naše potovalne pisarne. In vendar je namen »Putnika« zajeti najširše narodne plasti, in sicer iz čisto praktičnih razlogov. V čem obstoji ugodnost nakupa vozovnic pri »Putniku«? Vozno karto kupite lahko dan, dva, tri pred odhodom.

S karto dobite vozni red ter ste obveščani o vseh možnih kombinacijah vašega potovanja.

Ako ste zadržani, lahko vozovnico vrnete proti takojšnjemu povračilu celotnega zneska, pod pogojem, da je karta kupljena in vrnjena v ist